

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΑ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 12 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΙΟΥ 1912

ΑΡΙΘΜΟΣ 498

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Α. Ε. 'Αραβικό γλωσσικό ζήτημα.
Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Κάτουλος. Τραγούδια.
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Κριτικές ζουγραφίες.— «Η Πολιτεία και η Μοναξία».
Α. ΜΑΒΙΑΝΣ. Σονέτα.
ΛΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ. 'Ανάλογα με τις θυσίες.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Ο «'Αρχισυνιάχτης».
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΙΣ ΘΥΣΙΕΣ

Ο Αεροά Μπωλιέ θέλει να μοιράσουν οι σύμμαχοι τις χώρες που κυρίεψαν ανάλογα με τις θυσίες που κάμαν, κι ο Αντρεάδης στην απάντησή του λέει πως δέν είναι δίκια ή μοιρασιά μ' αυτό το μέτρο. 'Εγώ όμως λέω να δεχτώμε πως το δίκιο είν' αυτό και ίσα ίσα να ζητούμε να μοιράσουν 'Ελληνες και Βούλγαροι ανάλογα με τις θυσίες τους.

'Ας ρίξουμε μιὰ πεταχτή ματιά στις θυσίες που κάμε για την ελευθεριά του ο 'Ελληνισμός από τη μιὰ, ο Βουργαρισμός από την άλλη. Κι ας μὴν ἀναιξουμε πολὺ παλιὰ δεφτέρια, Γενίτσαρους, παιδομαζώματα κτλ. 'Ας δοῦμε μοναχὰ τι ἔκαμαν και ἔπαθαν στὰ τελευταία ἑκατὸ ἑκατοπενήντα χρόνια 'Ελληνες και Βούλγαροι.

Οι 'Ελληνες :

'Επαναστατοῦν στὰ 1740 με την ὑποκίνηση τῆς Ρωσίας. 'Αφίνονται στην τύχη τους, ρημάζεται ή 'Ελλάδα ἀπ' τοὺς 'Αρβανίτες, χαλιούνται 100,000 Μωραΐτες κλπ.

Στὰ 1788—90 ο Κατωάνης πολεμᾷ την Τουρκία στη θάλασσα. Χώρια στη στεριά ο 'Αντροῦτσος και οι ἄλλοι ἀρμάτωνοι.

Τὸ 1798 θυσιάζεται με τοὺς συντρόφους του ο Ρήγας.

1791—1803 πολεμοῦν οι Σουλιώτες τὸν 'Αλή Πασᾶ, ὡς πὸ καταστράφηκαν και Σουλι κ' ὑπερασπιστοῦς του ἔξδν λίγα λείψανα.

Στὰ 1815 πουλιέται ή Παργα στὸν 'Αλή πασᾶ και φεύγουν οι Παργιώτες.

Στὰ 1821 ή μεγάλη ἐπανάσταση. Σφαγές στην Πόλη, στη Μικρὴ 'Ασία. Θυσίες ἑλληνικές στη Ρουμανία. Στη Χίο ή φριχτότερη σφαγή κι ἀτίμωση ἀπ' ὅσες ξέρει ή ιστορία. Τὰ Ψαρὰ στάχτη. Νιάουσα και Χαλκιδική πνίγουνται στὸ αἷμα τους. Φριχτές θυσίες στην Κρήτη και στην Κάσο. 'Αγώνας ἐφτάχρονος και τέτιο στη Ρούμελη και στὸ Μωριά ρήμαγμα, πού, σὰν ἔγινε τὸ κολοβὸ βασίλειο, βρέθηκε με 600,000—700,000 κάτοικους και με χαλάσματα παντοῦ και ρημασμένη γῆ.

Στὸν Κριμαϊκὸ πόλεμο κίνημα 'Ελληνικό.

Στὸ Ρωσοτουρκικὸ τὸ ἴδιο.

'Η Κρήτη κάθε λίγο και λιγάκι στὰ αἷματα και στὶς φλόγες. Σωρὸ οι πρόσφυγες στην 'Ελλάδα. Θυσίες ἀπὸ αἷμα και θυσίες οικονομικές.

Στὰ 1886 ἐπιστράτευση και ἀποκλεισμός.

Στὰ 1897 ο Βάσσης στην Κρήτη και πόλεμος 'Ελληνοτουρκικός.

Στὰ 1910—11 μποῦκοτὰξ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ρήμαγμα στην 'Ηπειρο, για νὰναφέρουμε την 'Ηπειρο μόνο.

Τέλος ο τωρινὸς πόλεμος.

Και τὸ δημόσιο 'Ελληνικὸ χρέος ἔνα δισεκατομμύριο. Τὸ σύνολο τῶν οικονομικῶν θυσιῶν κάμποσες φορές τὸ ἔνα δισεκατομμύριο. Παραλείπουμε τὸ ἀδιάκοπο και ἀλογάριστο οικονομικὸ ρήμαγμα τοῦ ὑπέδουλου 'Ελληνισμοῦ.

Οι Βούργαροι :

Σφαγές στὸ Βατὰν κ' ὕστερα ελευθερία με θυσίες Ρωσικές—θυσίες Ρωσικές ἔγιναν και για τοὺς 'Ελληνες, ἀλλὰ πολὺ λιγώτερες κ' ὕστερ' ἀπὸ ὑπεράνθρωπους δικούς τους ἀγῶνες. — Οι πόλεις ἀνέριες και ή χώρα πολὺ λίγο κουρσεμένη. Διοργανωτὲς Ρῶσσοι και πᾶνε ὕστερ' ὄλα περίφημα.

Στὰ 1886 χάψιμο μιὰ χαρὰ τῆς 'Ανατ. Ρωμυλίας χωρὶς νὰναίξῃ ρουθοῦνι.

Οι οικονομικές θυσίες για τὴ δημιουργία στρατοῦ κλπ. δὲ φτάνουν καθόλου τις 'Ελληνικές. Δὲν ξέρω τὰ ἔξοδα για τις συμμορίες, για τὴν ἀγορὰ τσιφλικιῶν στη Μακεδονία και Θράκη, για τὴν ἐγκατάσταση Βουλγάρων σ' αὐτὲς τις χώρες, ἀποστολή

μαθητῶν, δασκάλων κλπ. Κι αὐτὰ ἂν τὰ λογαριάσουμε ὡς ἔξοδα ἐλευθερωτικά, πάλι τὸ σύνολο εἶναι κάτου ἀπὸ τὶς ἑλληνικὲς οἰκονομικὲς θυσίες.

Καὶ στὸ Βουργάρικο κράτος νὰ σου μέσα καὶ 800,000 Μουσουλμάνοι καὶ τοὐλάχιστο 200.000 Ἕλληνες—ποὺ τώρα θάμειναν μόνο 100,000 ἢ καὶ λιγώτεροι—, ἐνῶ στὸ Ἑλληνικὸ ἴσα μὲ τώρα μετρημένες στὰ δάχτυλα—ἔστω χερσιῶν καὶ ποδιῶν—χιλιάδες Τούρκοι, καὶ Βούργαρος ὁ πρέσβυς μοναχὰ τῆς Βουλγαρίας, ἂν εἶναι κι αὐτὸς βέρος Βούλγαρος. Καὶ σὰ νὰ μὴν εἶσανε στὸν τόπο τους οἱ Ἕλληνες τοῦ Βουργάρικου κράτους, ἢ γλώσσα τους λογαριάζεται: ξένη κι ἀπαγορεύεται καὶ δὲν μποροῦν νὰ βάλουν Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή στὰ μαγαζιά τους, ἃ δὲν πληρώσουν βαρὺ φόρο γιὰ τὴν ξενόγλωσση ἐπιγραφή.

Αὐτὲς εἶν' οἱ θυσίες τῶν Ἑλλήνων κ' οἱ θυσίες τῶν Βουλγάρων. Προσθέτω γιὰ τοὺς τελευταίους καὶ τὶς φετεινὲς σφαγὲς τῶν Κοτσάνων. Ἄλλὰ καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνες τί ἀραγες πρέπει νὰ προστεθῇ ἀκόμη; Τὸ τι παθαίνουν κἄνω ἀπ' τὸ θέατρο τοῦ πολέμου μποροῦμε νὰ τὸ καταλάβουμε ἀπ' ὅ,τι ἔγινε στὴν Καλλιπὸλη.

Κι ἂν ἦταν μόνο ὅσες καταστρώσαμε οἱ ἑλληνικὲς θυσίες, θάταν καλά. Ἄν δοῦμε ὅμως καὶ προσεχτικώτερα, θάνακαλύψουμε κι ἄλλες θυσίες, ὄχι αἱματερές, ἀλλὰ θυσίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸ Μολῶχ τῶν ἀλλόθενων. Στὴ Νότια Ρωσία ἑκατοντάδες χιλιάδες Ἕλληνες φεύγοντας τὴ σκλαβιά ἢ γι ἄλλους λόγους μένοντας ἐκεῖ ἐκρωσιστήκανε. Στὴ Ρουμανία ἐκρουμανιστήκανε. Στὴ Βουργάρικη σαλάτα μπόλικο μπήκε τὸ ἑλληνικὸ αἷμα. Σὰν πόσοι ἀραγες ἀπ' τοὺς σημερινούς Βουλγάρους νάχουν πατέρα καὶ μητέρα Ἕλληνες ἢ τοὐλάχιστο μητέρα Ἑλληνίδα; Ἰστερα νὰ σου ἢ μετανάστευση στὴν Ἀμερικὴ, ποὺ ξεζούμισε τὴν Ἑλλάδα καὶ ποὺ κυριώτερο αἴτιο ἔχει τὴ στενότητα τοῦ Ἑλλήν. Κράτους καὶ τὴ φτώχεια τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Ἄλλη σφοδρὰ ἢ ἐπιστράτευση τῶν χριστιανῶν στὴν Τουρκία. Μπρὲς γκρεμὸς καὶ πίσω ρέμα: Ὅλοι οἱ νέοι Ἕλληνες ἐκεῖ ἢ πήγανε στὸν τούρκικο στρατό—οἱ λιγώτεροι—ἢ ἔφυγαν στὴν Ἀμερικὴ. Ἀπ' τὴ Μιτυλήνη λογαριάζουν πὼς ἔφυγαν 25,000. Ἀπὸ τὴ Σμύρνη ἄλλοι τόσοι. Ἀπ' τὴ Χίο, ἀπ' τὸν Ἰσσομε κ' ἓνα γύρο, ἀπὸ κάθε μέρος ἑλληνικὸ στὴν Ἀσία πᾶνε τὰ νιάτα καὶ ἢ λεβεντιά. Κ' οἱ Κρητικαί, ἀπελπισμένοι: ὡς προχτὲς ὅτι θὰ γίνῃ ἢ ἔνωση, μισοάδειασαν κι αὐτοὶ τὴν Κρήτη. Πᾶνε ὡς τὴν Ἀργεντινὴ δημοκρατία. Κι ἀπὸ τὴν ἔως τώρα Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία Βούργαροι λίγοι ἔχουν φύγει. Ἕλληνες ἔφυγαν τὸ πειό-

τερο. Ἐξοδο σωστὴ γινότανε ἀπὸ τὴ Νότια Μακεδονία γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ὅπως μποροῦν νὰ μαρτυρήσουν οἱ ὑπερωκεάνειες ἀτμοπολιτικὲς ἐταιρεῖες. Καὶ ἔλη αὐτὴ ἢ ἀφαίμαξη αἰτία ἔχει τὴ ζήτηση τῆς λευτεριάς, τὴ μὴ ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων ἀποκατάσταση καὶ τὴν ἔλλειψη ἀρκετοῦ καὶ γόνιμου ἐδάφους. Εἶναι θυσίες γιὰ τὴ λευτεριά κι αὐτές.

Λοιπὸν τώρα ζητᾶμε κάπως μεγαλύτερη εὐρυχωρία οἱ Ἕλληνες, ποὺ πάλι δὲ θὰ φτάνῃ τὴ Βουργάρικη. Στὴ Βουργαρία, ὅσο ξέρω, σπάνια βρίσκεται οἰκογένεια ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ στὴν κατοχὴ τῆς 30—40 στρέμματα γόνιμη καλλιεργήσιμη γῆ. Λοιπὸν, ἂν τώρα πάρουν, ὅπως περιμένουμε, καὶ τὴν πᾶνου ἀπ' τὴ γραμμὴ Μαρίτσας—Μήδειας Θράκης καὶ τὴ βορειοανατολικὴ Μακεδονία, ἔχοντας πειὰ ἔτσι λευτερωμένους τοὺς δικούς τους ὄλους καὶ μπόλικο καὶ γόνιμο ἐδαφος καὶ σιδηροδρόμους βρίσκοντας ἔτοιμους καὶ ἔχοντας διέξοδο καὶ στὸ Αἰγαῖο καὶ στὸν Εὐξείνιο, τί θέλουν ἄλλο; Αὐτὰ εἶναι πολὺ παραπάνου ἀπὸ ἀνάλογα μὲ τὶς θυσίες τους καὶ παίρνουνε στὸ κράτος τους καὶ νέο πληθυσμὸ Ἑλληνικὸ. Στὴν Καβάλλα πειὰ τί θέλουν, ποὺ συχνὰ τὴν ἀναφέρνουνε, ἀφίνω ποὺ ζητοῦν καὶ τὴ Θεσσαλονίκη; Τὰ ἑλληνικὰ σύνορα πρέπει νὰ φτάξουνε στὸ Νέστο. Ἡ περιοχὴ τοῦ Παγγαίου κ' ἢ Καβάλλα εἶν' ἑλληνικὰ. Κι ἂν ἔχουνε ἀπέλυτη ἀνάγκη—ποὺ δὲν ἔχουνε—ἀπὸ συντομώτερον, διέξοδο στὸ Αἰγαῖο γιὰ τὰ δυτικὰ τους μέρη, ἃς γίνῃ μὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ βουργάρικη στὴν Καβάλλα ἀπὸ τὴ Ἀράμα. Ὅχι νὰ πάρουν καὶ τὸν τόπο.

Ἐμεῖς ὅμως, κι ἂν πάρουμε ἐξὸν ὅσα κατέχουμε ἀκόμη καὶ τὴν Καβάλλα, τὸ Μοναστηρι καὶ τὴ Βόρεια Ἠπειρο, ἐξὸν ποὺ δὲν παίρνουμε ἀνάλογα μὲ τὶς τρομαχτικὲς θυσίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ οὔτε παίρνουμε πληθυσμὸ Βουργάρικο τὸ μισὸνε κἂν ἀπ' ὅσον ἑλληνικὸ θάχῃ στὶς παλιὲς καὶ νέες χώρες τῆς ἢ Βουργαρία, θάμαστε κ' οἱ μόνοι ἀπὸ τοὺς συμμαχούς, ποὺ δὲν τελειώνουμε μὲ τὴν Τουρκία οὔτε κἂν στὴν Εὐρώπη, ὅπως εἶναι γιὰ τὴν ὄρα τὰ πράγματα. Τὸ μέρος τῆς Θράκης ποὺ μένει κάτω καὶ τάφινον στὴν Τουρκία οἱ σύμμαχοι, ἂν δεχτῇ τὴν εἰρήνην, αὐτὸ τὸ μέρος εἶν' Ἑλληνικὸ. Κι ἂν γίνῃ ἢ εἰρήνη, πρέπει τοὐλάχιστο νάγνωριστῇ ἢ ἑλληνικὴ ἐπιρροή σ' αὐτὸ καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἐργολαβίες αὐτοῦ ἢ Βουργαρία. Ἡ Ρωσία δὲν πιστεύω νὰ ζητῇ αὐτοῦπέρα τίποτ' ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ ἐλεύθερο πέρασμα τῶν στενῶν. Κ' ἐξὸν αὐτὸ τὸ ἑλληνικὸ κομμάτι ποὺ θὰ μείνῃ, ἂν μείνῃ, στὴν Τουρκία εἶναι ἀκόμη δυὸ τοὐλάχιστο ἑκατομμύρια Ἕλληνες, στὴ Μικρὴ Ἀσία. Αὐτοὶ πειὰ νάχουνε καλὴ ὑπομονή, ἃ δὲ σωφρονιστοῦν οἱ Τούρκοι κι αὐτὴ τὴ φορὰ.

Συμπεραίνοντας θέλω νά πῶ ὅτι, ὅπως γιά ἔθνο-λογικούς λόγους, ἔτσι καί γιά τίς θυσίες του, κι ἀκόμη καί γιά τὸ ὅτι τὰ σκορπισμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὄρφανὰ παιδιὰ του θέλουν μιὰ πατρίδα, πού ἔπωσ-δήποτε νά τὰ χωράη, ὁ Ἑλληνισμός ἔχει κάθε δι-καίωμα νά ἱκανοποιηθῆ ὅσο γίνεται πλατύτερα. Κι αὐτό, νομίζω, εἶναι καί τῶν Βουργάρων καί τῶν Σέρβων τὸ συμφέρο. Ξέρω καλὰ πῶς ὁ καθ'αυτὸ Βουργάρος λαὸς ἔχει ἀπὸ καιρὸ βαρεθεῖ τὰ βάρη πού τὸ φόρτωσαν γιά τὴ Μακεδονία καί γι' αὐτὸ ὀαρρῶ, πῶς συμφέρο σ' ὅλους εἶναι νά μὴν ἀδικη-θῆ ὁ Ἑλληνισμός, νά μὴν παραπληρωθῆ, κ' ἔτσι νά πάψουν οἱ οἰκογενειακές μας φαγωμάρες καί νά-λαφρώσουν κάπως οἱ στρατιωτικοὶ προὑπολογισμοί, ὅχι νά ἐξακολοθῆσούν τὸν ἀνήφορο. Ἄν ὅμως ὅσα λέμε φαίνονται κουτὰ ἢ ἀφελῆ πολὺ στὴ γουρου-νίσια λογική, ἀλλάζει ὁ λόγος. Τὸ γουρουνὶ βέβαια δὲν κοιτάζει παρά, ὅπου μπορέσῃ, νά χώσῃ τὴ μύ-τη του κ' ὕστερα, ἔτι βρέξῃ, ἄς κατεβάσῃ. Κι ἂν αὐτὴ ἢ λογικὴ νικήσῃ στοὺς συμμάχους μας κι ἀ-ναγκαστῆ τυχόν νά ὑποχωρήσῃ ἢ Ἑλλάδα ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἄς περιμένουμε τότε νέα αἵματα μόνο καί μό-νο ἐξαιτίας μιᾶς χτηνώδικη κι ἀδικη ὄρεξη ἀρπα-γῆς· γιατί βέβαια, ὅσο μπορῶ ἐγὼ τοῦλάχιστο νά βεβαιώσω, ὁ Ἑλληνισμός δὲ θὰ ξεγράψῃ ἔτι τοῦ ἀρπάξουν ἀθελά του οὔτε θὰ πάψῃ νά ζητᾶ ἀνάλο-γα μὲ τίς θυσίες του μερδίο στις χῶρες, πού καί χωρὶς θυσίες ἔπρεπε νάναί δικές του.

7.12.912

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ

—*—*—*—*—*—*—*—

— Ὅσοι κρατοῦνε συνέχεια τοῦ «Νουμά», πα-ρακαλοῦμε, στὰ περιεχόμενα τοῦ 1912 νά προστέ-σουν καί τὰ περιεχόμενα τοῦ ἀριθ. 473) πού ἀπὸ λά-θος τυπογραφικὸ μείνανε ὄξω ἀπὸ τὸ γενικὸ πῖνακα.

— Τὸ φύλλο δὴ κι ἔμπρός θὰ βγαίνει μὲ τίς ταχτικές, τίς δεκάξῃ του σελίδες. Ἄμα σοχάσουνε τὰ πράγματα, θὰ ξα-ναρχήσῃ νά βγαίνει ταχτικὰ κάθε βδομάδα.

— Οἱ μεσιανές σελίδες θὰ τυπώνονται ἔτσι χωριστά, ὅ-πως στὸ σημερινὸ φύλλο, σὲ σκῆμα βιβλίου. Κ' ἔτσι οἱ ἀνα-γνώστες τοῦ «Νουμά», στὸ τέλος κάθε χρονιάς, θάχουν καί τρία τέσσερα βιβλία ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ φύλλο.

— Στὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ δημοσιεύσουμε τὴ «Θεσσαλία» τοῦ ποιητῆ Ἀγγελου Σικελιανοῦ.

— Στὸ τελευταῖο φυλλάδιο τῶν «Παναθηναίων» δημοσιεύ-τηκε μιὰ σημαντικὴ βιογραφικὴ μελέτη τοῦ καθηγητῆ κ' Ἀντιρέδη γιά τὸ Μαβίλη.

— Μερικοὶ φίλοι ἀπὸ τὴν Τουρκία μᾶς ζητᾶνε τὰ φύλλα, πού βγήκανε ἀπὸ τότε πού ἀρχίνησε ὁ πόλεμος καί πῆψαμε νά στέλνουμε φύλλα στὴν Τουρκία. Τὰ φύλλα αὐτὰ τὰ κρα-τοῦμε στὸ γραφεῖο μας νὰν τὰ στείλουμε μαζωμένα, ἅμα τε-λιώσῃ ὁ πόλεμος. Ὡστόσο σὲ ὅσους μᾶς τὰ ζητᾶνε τὰ στέλ-νουμε κι ἀπὸ τώρα, σῶναι μόνο νά μᾶς γράφουνε μὲ ποῖο μέ-σο μποροῦμε νὰν τοὺς τὰ στέλνουμε ἀσφαλισμένα.

ΚΑΤΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

II

ΣΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ ΤΗΣ ΛΕΣΒΙΑΣ

Πουλάκι, μοναχὴ χαρὰ τῆς νέας μου ἐρωμένης, τῶν παιγνιδιῶν της σύντροφε, σένα πού κρύβει πάντα πάνω στὸ στήθος τὸ ἀπαλὸ καί μὲ τὸ δάχτυλό της σοῦ παίξει, κάνοντας πικρὰ νά τὴ δαγκάνεις, ὅταν δὲν ξέρω ποιὰ λαχτάρα της τὴν κάνει νά πλανεύει τὴ λύπη πού ἔχει τὴν κρυφὴ σὰ βροίκομαι μακριὰ της. Νᾶταν, πουλί μου, βολετὸ καθὼς ἐσὺ νά παίζω, γιά νά ἡσυχάζω τὴ φωτιά πού τόσο μὲ φλόγίζει, χίνοντας μιὰ παρηγοριά στις θλίψεις τῆς ψυχῆς μου! Θᾶταν σὲ μένα τὸ φτωχὸ τόσο ὠραῖον ἀλήθεια, ὡς εἶταν καθὼς λὲν γλυκὸ στὴ γλήγορη Ἀταλάντη, τὸ μῆλο ἐκεῖνο τὸ χρυσό, τὸ μαγεμένο μῆλο, πού ἔκανε τὴν παρθενικιά τὴ ζώνη της νά πέσει!

IV

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΡΑΒΙ

Βλέπετε τοῦτο, φίλοι μου, τὸ καράος; Καθὼς λένε εἶταν τὸ γλιγωρότερο καράβι. Κανέν' ἄλλο ποτέ του δὲν τὸ πέρασε στὸ δρόμο, ἢ τὰ πινιά του, ἢ τὰ κουπιά του ἂν τῶκαναν τὰ κύματα νά σκίξει. Νὰ τ' ἀρνηθῆτε σᾶς καλεῖ τρομακτικὰ ἀκρογιάλια τῆς μαύρης Ἀδριατικῆς, Κυκλάδες ὀργισμένες καί σένα Ρόδο ξακουστή, καί σένα Προποντίδα, καί σένα Θράκη ἀπόσιτη καί σᾶς ἀχτὲς τοῦ Εὐξείνου, ὅπου ἓνα δάσο μιὰ φορὰ ξιάλωνε τὰ φτερά του. Ναί! τοῦ Κυτῶρου οἱ κορυφὲς ὅπου συχνὰ ἀντηχοῦσεν ἀπάνω στὰ προφητικὰ τὰ φύλλα του ὁ ἀγέρας. Λέει, πῶς τὸ ξέρετε καὶ γιά νά τὸ μαυτρεῖστε, Ἄμαστρο ἐσὺ καί Κύτωρε πού εἴσουν ἀπὸ πυξάρι στεφανωμένος πάντοτε, γιατί ὑψωνότου καί εἶταν στις χιονισμένες σας κορυφὲς ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου. Καί τὰ κουπιά του πρῶτ' αὐτὰ στὴ θάλασσα ἐβραχίγκαν ὅπου ἔλουσε τὰ πόδια σας. Ἄνάμεσ' ἀπὸ κεῖνου τὰ ὀρητικὰ τὰ κύματα τὸν κύρη του εἶχε φέρει, εἶτε ἀπ' τὴν Αὐση ἢ τὴν Αἰγιή, ὁ ἀγέρας κ' ἂν φρουσοῦσε, εἶτε ἂν ὁ Αἰόλος ἴηγονταν ἐκεῖ γιά νά παύσει. Καί ὅμως ποτέ δὲν πρόσφεραν εὐχὲς στοὺς θεοὺς γιά [τοῦτο, ἀπ' τὴ στιγμὴ πού φεύγοντας μιὰ θάλασσα μεγάλη, ἦγτε ν' ἀράξει στις ὀχτιές τῆς λίμνης τῆς καθάριας. Τέτοιους καιροὺς ἀπέρασε καί τώρα ἔρημο καί μόνο, σαλπίζει μὲς στοῦ λιμανιοῦ τὴ νεκρικὴ γαλήνη καί πέρνει γιά προστάτες του, ἐσένα Πολυδεῦκη καί σένα Κάστορα καλὲ---δίδυμα ἀστέρια, θεῖα!